

Er et forbud mod børneporno en debatregel?

Af: Rasmus Rønlev, Ph.d.-stipendiat i retorik
23. februar 2012 kl. 14:26

I [en klassisk Monty Python sketch](#) kommer en mand ind på en argumentationsklinik og siger: "Jeg vil gerne have en diskussion." "Så gerne, hr.", siger en venlig sekretær og henviser ham til kontor nr. 12. Manden åbner døren til kontoret, og straks hagler en byge af beskyldninger og eder ned over ham: "HVAD VIL DU?! JEG BRÆKKER MIG OVER TYPER SOM DIG!", råber manden der sidder på kontoret. "Men jeg kom for at have en diskussion!", indvender manden i døren. "Åh, jeg beklager - dette er tilsvining!", lyder svaret. "Du skal ind ved siden af i 12A."

Mange juridiske formaninger, få retoriske anvisninger

For tiden arbejder jeg på at afgrænse præcis hvilke netsteder jeg skal inddrage i min ph.d.-afhandlings analyse af debatten mellem brugere på danske netaviser. Ét kriterium for hvilke jeg vælger, bliver at de skal være så forskellige som mulige mht. hvordan redaktører og journalister rammesætter debatten retorisk: hvad sættes til debat, med hvilken ordlyd, underordnet hvilke retningslinjer osv.

Når jeg de seneste dage har trawlet de mest besøgte danske netaviser igennem, har jeg derfor bl.a. lagt særligt mærke til de såkaldte "debatregler" man ofte finder her. Og kendetegnende for dem er i mine øjne at de generelt minder mere om juridiske regler der skal hæmme tilsvining, end om retoriske regler der skal fremme diskussion. Se fx dette sæt debatregler der er frembragt ved at plukke fra en række danske netavisers ditto:

- "Du må ikke bruge dr.dk til at skade, true eller chikanere andre personer eller virksomheder eller DR, og du må ikke hacke." ([dr.dk](#))
- "Overdrevet brug af store bogstaver/capslock er ikke tilladt. Det betragtes som at råbe i en større forsamling og er ganske uhøfligt." ([tv2.dk](#))
- "Dansk lovgivning gælder også her. Det betyder for eksempel at du ikke må opfordre til vold, kriminalitet eller racisme." ([ekstrabladet.dk](#))
- "Indlæg og kommentarer må ikke krænke tredjemands rettigheder i form af ophavsret til tekst eller billeder." ([bt.dk](#))
- "[Det er] ikke tilladt at skrive kommentarer og læserbreve der indeholder personfølsomme oplysninger om andre brugere, navngivne personer eller grupper af personer." ([politiken.dk](#))
- "Det er ikke tilladt at bruge pladsen til kommercielle budskaber." ([jp.dk](#))
- "Vi redigerer eller fjerner kommentarer der indeholder personangreb på debattører, journalisten eller andre personer." ([berlingske.dk](#))
- "Ingen slåskampe, ingen hadefulde, truende eller vulgære udtryk, ingen nedsættende bemærkninger om køn, religion eller race, ingen ureflekteret galde eller mangel på almindelig respekt for andre mennesker." ([information.dk](#))

- “[Som bruger må du ikke offentliggøre:] Børneporno. Her vil Avisen.dk aktivt involvere de relevante myndigheder.” (avisen.dk)

Blot at forbyde tilsvining er at sætte barren for offentlig debat lavt

Pointen er ikke at der er noget som helst galt med disse regler, hverken deres indhold eller at de ekspliciteres. Selvfølgelig skal folk ikke bruge netavisernes kommentarspor til at svine hinanden til, udlove bank eller dele børneporno (!). Og uanset at dét nok forekommer de fleste at være en selvfølge, kan der være gode grunde til at netaviserne alligevel ekspliciterer det, både juridiske hensyn - at de er nødt til at holde deres rygge fri i forhold til misbrug af deres netsteder - og praktiske erfaringer - at de har oplevet at nogle brugere faktisk gør mange af ovenstående ting, og at det derfor er hensigtsmæssigt at have nogle skriftlige bestemmelser de kan henvise til når de ser sig nødsaget til at slette kommentarer, give brugere karantæne eller simpelthen udelukke nogle permanent. (Nyere international forskning i netavisers moderation af brugerdebat fx [Ruiz et al. \(2011\)](#), [Diakopoulos og Naaman \(2011\)](#) og [Braun og Gillespie \(2010\)](#) dokumenterer med al tydelighed hvor kompliceret en problemstilling dette er for netavisernes redaktører, journalister og evt. moderatorer, men også hvor seriøst og samvittighedsfuldt mange af dem faktisk arbejder med den.)

Min pointe er at disse regler for hvad man ikke skal gøre, sjældent suppleres af regler der stipulerer hvad netaviserne gerne ser at man så gør i stedet. Blot at forbyde folk “at skade, true eller chikanere andre” er mildt sagt at sætte barren for offentlig debat lavt. (Her skal det rimeligvis siges at nogle enkelte danske netaviser faktisk er ret gode til ikke kun at ekspliciterer hvad der juridisk set er dårlig debatpraksis, men også hvad der retorisk set er god debatpraksis, fx jp.dk og nordjyske.dk. Men de er undtagelserne der bekræfter reglen.) Kort sagt: Uanset at det givet kan være nødvendigt for netaviserne at ekspliciterer at de ikke tillader tilsvining, udelukker det ikke at de samtidig ekspliciterer hvad de mener der kendetegner en god diskussion og konstruktive bidrag til samme.

Udgangspunktet for sådanne overvejelser kunne fx være den definition som manden i Monty Pythons sketch formulerer efter at han først har fundet det rigtige kontor, men er blevet noget skuffet over diskussionsniveauet: “Dette er ikke en diskussion! En diskussion er en serie af udsagn der sammen understøtter en påstand. Det er en intellektuel proces. Simpel modsigelse er bare automatisk at benægte hvad som helst ens modpart siger.” Hvortil manden der sidder over for ham, svarer: “Nej, det er ej!”

URL: <http://videnskab.dk/blog/er-et-forbud-mod-borneporno-en-debatregel>

© Ophavsretten tilhører Videnskab.dk